

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
· АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

16.06.2017р.

м. Львів

№ 13/03-25рк/к

ЛМКП «Львівтеплоенерго»
вул. Д.Апостола, 1, м. Львів, 79040

Щодо вжиття заходів для усунення причин
та наслідків порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

У Львівському обласному територіальному відділенні Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) розглянуто колективну заяву мешканців будинку (*інформація з обмеженим доступом*) щодо правомірності нарахування Львівським міським комунальним підприємством «Львівтеплоенерго» плати за послуги з централізованого теплопостачання, зокрема, за опалення місць загального користування.

З метою з'ясування обставин, викладених у заяві, Відділення надіслало вимоги про подання інформації до ЛМКП «Львівтеплоенерго» до ЛМКП «Львівтеплоенерго» від 30.03.2017р. № 13/03-179, від 24.05.2017р. № 13/03-319, до ТзОВ «Ред «Карпатбудсервіс» від 24.05.2017р. № 13/03-321.

За результатами опрацювання наданої інформації та матеріалів встановлено наступне.

ЛМКП «Львівтеплоенерго» надає послуги з централізованого опалення (централізованого опалення місць загального користування) мешканцям (*інформація з обмеженим доступом*).

В розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ЛМКП «Львівтеплоенерго» є суб'єктом господарювання.

Визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики) Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження становища ЛМКП «Львівтеплоенерго» на ринку надання послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води у період: з 01.01.2016р. по 16.06.2017р.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:

- суб'єкт господарювання - ЛМКП «Львівтеплоенерго», що здійснює діяльність на ринку надання послуг з централізованого опалення;
- ринок надання послуг з централізованого опалення.

Визначення товарних меж ринку:

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Львова не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ЛМКП «Львівтеплоенерго».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є надання послуг з централізованого опалення.

Перелік споживачів.

Споживачами послуг з централізованого опалення у м. Львові є юридичні та фізичні особи, які отримують послуги з централізованого опалення.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

ЛМКП «Львівтеплоенерго» надає послуги з централізованого опалення, постачання гарячої води у м. Львові, в межах розташування тепломереж, що перебувають у його володінні та користуванні.

Отже, територіальними межами ринку надання послуг з централізованого опалення, є межі розташування теплових мереж у м. Львові, які знаходяться у володінні та користуванні ЛМКП «Львівтеплоенерго».

Часовими межами ринку надання послуг з централізованого опалення визначено період: з 01.01.2016р. по 16.06.2017р. протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

Бар'єри вступу на ринок на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: ЛМКП «Львівтеплоенерго» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого опалення у м. Львові, в межах розташування мереж, які знаходяться у його володінні та користуванні. Відтак, у споживачів послуг з централізованого опалення у м. Львові альтернатива відсутня.

ЛМКП «Львівтеплоенерго» здійснює господарську діяльність надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату, отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Львівське міське комунальне підприємство «Львівтеплоенерго» займає монополльне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого опалення на території міста Львова із часткою 100%, в межах розташування теплових мереж, що перебувають у його володінні та користуванні у період: з 01.01.2016р. по 16.06.2017р.

В ході розгляду вищезазначеної заяви, Відділення встановило таке.

Закон України «Про житлово-комунальні послуги» визначає основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки.

Відповідно до статті 19 даного Закону, Виконавцем послуг з централізованого опалення та послуг з централізованого постачання гарячої води для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання з постачання теплової енергії (теплопостачальна організація).

Надання послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води для споживачів регулюється Правилами надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та Типовим договором про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі змінами) (далі - Правила №630).

Дані Правила регулюють відносини на ринку між споживачами та виконавцями послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води незалежно від форм власності та підпорядкованості.

Відповідно до пункту 28 Правил №630 споживачі, які встановили у квартирі багатоквартирного будинку індивідуальні (автономні) системи опалення, оплачують послуги з централізованого опалення місць загального користування будинку відповідно до методики, що затверджується центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

Наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 31.10.2006р. № 359, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2006р. за № 1237/13111 затверджено Методику розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків, та визначення плати за їх опалення (далі - Методика № 359).

У пункті 1.2 Методики № 359 зазначено порядок визначення витрат теплової енергії на опалення місць загального користування (далі - МЗК) у багатоквартирних житлових будинках для встановлення розміру плати за неї споживачами.

ЛМКП «Львівтеплоенерго» на вимогу Відділення листом від 11.04.2017р. № 08-4439 повідомило про наступне:

« 1. Житловий будинок (інформація з обмеженим доступом), балансоутримувачем якого є ТзОВ «РЕД Карпатбудсервіс» складається з двох частин (I та II черга), кожна з яких обладнана індивідуальним тепловим пунктом (ІТП) з вузлом обліку теплової енергії (ВОТЕ) на опалення та гаряче водопостачання.

...Житловий будинок (інформація з обмеженим доступом) має горизонтальну розводку внутрішньобудинкової системи опалення, що передбачає можливість встановлення квартирних приладів обліку теплової енергії на опалення.

Станом на 01.04.2017 року в першій черзі житлового (інформація з обмеженим доступом) встановлено 77 квартирних приладів обліку теплової енергії на опалення, в другій черзі встановлено 40 квартирних приладів обліку.

...
3. ЛМКП «Львівтеплоенерго» не володіє інформацією чи опалюються місця загального користування у житловому будинку (інформація з обмеженим доступом).

4. У будинку 185 квартир. З них, у I-й черзі 1 квартира від'єднана від системи централізованого опалення, у II черзі – 41 квартира від'єднана від системи центрального опалення.

5. Нарахування плати за опалення місць загального користування для мешканців житлового будинку (інформація з обмеженим доступом) ЛМКП «Львівтеплоенерго» проводить з січня 2016р.

...У вартість плати місць загального користування входять втрати теплової енергії у внутрібудинкових системах опалення.»

Крім того, ЛМКП «Львівтеплоенерго» листом від 01.06.2017р. № 18-6124 повідомило, що підприємством на звернення мешканців, було проведено комісійне обстеження системи опалення у будинку (інформація з обмеженим доступом) із залученням балансоутримувача ТзОВ «Ред «Карпатбудсервіс».

За результатами проведеного обстеження було складено акта обстеження системи опалення ж/б (інформація з обмеженим доступом) від 27.04.2017р. та встановлено таке:

- «- V підїзд від'єднаний від системи ЦО;
- у підвальній частині II черги ж/б наявні 8 вбудованих гаражів: 3 з фасадної сторони і 5 з тильної сторони;
- з торцевої сторони V підїзду будинку розміщена прибудова;
- системи опалення прибудови приєднані до системи центрального опалення будинку (стояки № 9, 10 згідно з проектом), що не відображено в договорі на теплопостачання будинку. Тобто, договір на теплопостачання (інформація з обмеженим доступом) не відповідає проекту. При опитуванні орендарів приміщень прибудови встановлено, що приміщення опалюються; окремого джерела тепла для їх опалення немає, опалення подається одночасно з опаленням будинку;
- у 2-х гаражах з фасаду та в 4-х з тильної сторони опалення відсутнє, до решти (двох гаражів) не був забезпечений доступ. У п'ятому гаражі з тильного боку на транзитному трубопроводі системи опалення відсутня теплоізоляція.
- прилади опалення сходових кліток відсутні. По під'їздах прокладені в коробах транзитні стояки системи опалення; трубопроводи незаізововані, за рахунок чого прогріваються сходові клітки».

ЛМКП «Львівтеплоенерго» здійснює нарахування плати за послуги з опалення місць загального користування мешканцям будинку (інформація з обмеженим доступом), при цьому не володіючи інформацією чи опалюються місця загального користування, а також при тому, що трубопроводи у будинку не заізововані.

Слід зазначити, що пунктом 12 Правил № 630 визначено, що:

«У разі встановлення будинкових засобів обліку теплової енергії споживач оплачує послуги згідно з їх показаннями пропорційно опалюваній площі (об'єму) квартири (будинку садибного типу) за умови здійснення власником, балансоутримувачем будинку та/або виконавцем заходів з утеплення місць загального користування будинку.

У разі нездійснення таких заходів споживач не сплачує за опалення місць загального користування будинку».

Натомість, ЛМКП «Львівтеплоенерго» при відсутності повної теплоізоляції системи теплопостачання будинку (*інформація з обмеженим доступом*), здійснює нарахування плати за послуги з опалення місць загального користування мешканцям даного будинку.

Отже, здійснення нарахувань ЛМКП «Львівтеплоенерго» плати за послуги з опалення місць загального користування мешканцям будинку (*інформація з обмеженим доступом*) при відсутності або частковому утепленні місць загального користування будинку суперечить пункту 12 Правил № 630 та може призвести до ущемлення їх інтересів.

*Такі дії ЛМКП «Львівтеплоенерго» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого опалення у багатоквартирному житловому будинку (*інформація з обмеженим доступом*), у вигляді дії Підприємства (нарахування плати за опалення місць загального користування при відсутності або частковому утепленні місць загального користування будинку суперечить пункту 12 Правил №630), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).*

У зв'язку із вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», враховуючи статтю 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин, що їм сприяють, Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Львівському міському комунальному підприємству «Львівтеплоенерго» (ідентифікаційний код - 05506460) обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії ЛМКП «Львівтеплоенерго», які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого опалення у багатоквартирному житловому будинку (*інформація з обмеженим доступом*), у вигляді дії Підприємства (нарахування плати за опалення місць загального користування при відсутності або частковому утепленні місць загального користування будинку суперечить пункту 12 Правил №630), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

2. Про результати розгляду рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України повідомити у тридцятиденний строк з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації: органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані; відповідно до частини 3 статті 46 Закону України

«Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень цих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

А. Басараба